

██████████, 28.02.2022 r.

Wnioskodawca:

██████████ Sp. z o.o.

Ul. ██████████

NIP ██████████

reprezentowana przez:

adres do doręczeń:

**Prezes Narodowego Funduszu Zdrowia
ul. Rakowiecka 26/30
02-528 Warszawa**

Wniosek o wydanie interpretacji

Na podstawie art. 109 a ust.1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (tj. Dz. U. z 2021 r. poz. 1285 ze zm., zwanej dalej w skrócie „Ustawa”) w związku z art. 34 ust. 1 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców (tj. Dz. U. z 2021 r. poz. 162 ze zm.) wnoszę o wydanie interpretacji indywidualnej co do zakresu i sposobu stosowania przepisów o ubezpieczeniu zdrowotnym w opisanym poniżej stanie faktycznym i zdarzeniu przyszłym.

Przepisy prawne będące podstawą rozstrzygnięcia

Art. 66 ust. 1 pkt 35a Ustawy w zw. z art. 11 ust. 1 i ust. 3 lit. a) w zw. z art. 13 ust. 2 i ust. 3 w zw. z art. 1 lit. a) i b) Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 883/2004 z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego (Dz.U.UE.L.2004.166.1, dalej: Rozporządzenie nr 883/2004).

Opis zaistniałego stanu faktycznego i zdarzenia przyszłego

Pan ██████████ G. K. D. ██████████ oraz ██████████ J. D. ██████████ pełnią funkcję Wiceprezesów Zarządu (dalej: Członkowie zarządu) w ██████████ Sp. z o.o. (dalej: Spółka) na podstawie aktu powołania. Z tego tytułu pobierają od Spółki wynagrodzenie określone w uchwale. Czas wykonywania ich funkcji w Polsce jest różny i zależy od obciążenia pracą. Obaj Członkowie zarządu mają miejsce zamieszkania w Niemczech.

Pomiędzy Członkami zarządu a Spółką nie istnieją i w trakcie pełnienia funkcji nie będzie istniał żaden stosunek prawny poza powołaniem danej osoby do zarządu Spółki w rozumieniu przepisów Kodeksu Spółek Handlowych.

Ponadto, Członkowie zarządu Spółki są współnikami oraz sprawują funkcję członka zarządu w kilku spółkach w Niemczech, m.in. w oparciu o umowy o pełnienie funkcji w zarządzie, a także w innych krajach.

Oboje otrzymali zaświadczenia A1, które potwierdzają okoliczność podlegania ubezpieczeniom społecznym w Niemczech. Podstawą wydania zaświadczenia jest art. 13 ust. 2 rozporządzenia 883/2004, tj. prowadzenie samodzielnej działalności (praca na własny rachunek) w kilku krajach. Zaświadczenia wydane zostały na 2 lata i ich okres ważności kończy się w 2023 r.

Zagadnienie prawne

Czy w związku z objęciem od 2022 r. członków zarządu wynagradzanych na podstawie uchwały, w związku z pełnioną funkcją, obowiązkowym ubezpieczeniem zdrowotnym, pełnienie funkcji w zarządzie na podstawie aktu powołania kwalifikować należy jako „pracę najemną” czy „pracę na własny rachunek” w rozumieniu Rozporządzenia nr 883/2004?

Stanowisko Wnioskodawcy

Spółka stoi na stanowisku, że Spółka powinna zakwalifikować sprawowanie funkcji Członka Zarządu na wyłącznie podstawie powołania jako „pracę na własny rachunek” w rozumieniu przepisów Rozporządzenia nr 883/2004.

Uzasadnienie

Na podstawie art. 66 ust. 1 pkt. 35 a) Ustawy *„obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego podlegają osoby powołane do pełnienia funkcji na mocy aktu powołania, które z tego tytułu pobierają wynagrodzenie”*.

Obowiązek ubezpieczenia zdrowotnego powstaje z dniem powołania, a wygasa z dniem odwołania (art. 73 pkt 17 b Ustawy). Zgłoszenia do ubezpieczenia zdrowotnego dokonuje podmiot wypłacający wynagrodzenie (art. 75 ust. 17a Ustawy), który też oblicza, pobiera i odprowadza składkę zdrowotną (art. 85 ust. 17a Ustawy). Podstawą ubezpieczenia jest kwota odpowiadająca wysokości wynagrodzenia pobierana z tytułu powołania (art. 80 ust. 8 pkt 11a Ustawy).

W wyniku objęcia wynagrodzenia związanego z powołaniem do zarządu obowiązkowym ubezpieczeniem zdrowotnym należy ustalić kwalifikację sprawowanej przez Członków Zarządu funkcji na gruncie przepisów wspólnotowych dotyczących koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego w Unii Europejskiej.

Zasady koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego zostały uregulowane w Rozporządzeniu nr 883/2004.

Zgodnie z art. 11 ust. 1 Rozporządzenia nr 83/2004 *„Osoby, do których stosuje się niniejsze rozporządzenie, podlegają ustawodawstwu tylko jednego Państwa Członkowskiego.(...)”*

Stosownie do art. 11 ust. 3 lit. a) Rozporządzenia nr 83/2004 osoba wykonująca w Państwie Członkowskim pracę najemną lub pracę na własny rachunek podlega ustawodawstwu Państwa Członkowskiego, które zostanie ustalone w oparciu o przepisy od art. 12 do art. 16 Rozporządzenia.

W przypadku osób, które normalnie wykonują pracę najemną i/lub pracę na własny rachunek w różnych państwach członkowskich Unii Europejskiej, w celu ustalenia właściwego ustawodawstwa należy zastosować normy kolizyjne określone w art.13 Rozporządzenia nr 833/2004.

Zgodnie z art. 13 ust.2 Rozporządzenia nr 83/2004 *„Osoba, która normalnie wykonuje pracę na własny rachunek w dwóch lub w kilku Państwach Członkowskich podlega:*

a) ustawodawstwu Państwa Członkowskiego, w którym ma miejsce zamieszkania, jeżeli wykonuje znaczną część pracy w tym Państwie Członkowskim lub

b) ustawodawstwu Państwa Członkowskiego, w którym znajduje się centrum zainteresowania dla jej działalności, jeżeli osoba ta nie zamieszkuje w jednym z Państw Członkowskich, w których wykonuje ona znaczną część swej pracy.”

Stosownie do art.13 ust. 3 Rozporządzenia nr 83/2004 „Osoba, która normalnie wykonuje pracę najemną i pracę na własny rachunek w różnych Państwach Członkowskich podlega ustawodawstwu Państwa Członkowskiego, w którym wykonuje swą pracę najemną lub, jeżeli wykonuje taką pracę w dwóch lub w kilku Państwach Członkowskich, ustawodawstwu określone mu zgodnie z przepisami ust. 1.”

Zgodnie z art. 1 lit. a) Rozporządzenia nr 83/2004 „określenie „praca najemna” oznacza wszelką pracę lub sytuację równoważną, traktowaną jako taką do celów stosowania ustawodawstwa w zakresie zabezpieczenia społecznego Państwa Członkowskiego, w którym taka praca lub sytuacja równoważna ma miejsce”.

Zgodnie z art. 1 lit. b) Rozporządzenia nr 83/2004 „określenie „działalność na własny rachunek” oznacza wszelką pracę lub sytuację równoważną, traktowaną jako taką do celów ustawodawstwa w zakresie zabezpieczenia społecznego Państwa Członkowskiego, w którym taka praca lub sytuacja równoważna ma miejsce”.

Powyższe oznaczają, że:

- podleganie ubezpieczeniu zdrowotnemu przez Członków Zarządu oraz obowiązki ciężące z tego tytułu na Spółce wymagają zakwalifikowania sprawowania funkcji na podstawie powołania do właściwego źródła na gruncie przepisów Rozporządzenia nr 883/2004,
- z przepisów Rozporządzenia nr 883/2004 nie wynika wprost, czy sprawowanie funkcji Członka Zarządu na podstawie powołania stanowi pracę najemną czy działalność na własny rachunek w rozumieniu przepisów Rozporządzenia nr 883/2004,
- w powyższym zakresie wiążąca jest kwalifikacja dokonana przez państwo źródła, tj. państwo, w którym praca ta jest wykonywana (art.1 lit. a) i lit. b) Rozporządzenia nr 883/2004), tj. w Polsce.

Należy też podkreślić, że przedmiotem niniejszego wniosku o interpretację nie jest ustalenie właściwego ustawodawstwa w zakresie zabezpieczenia społecznego, jako, że zagadnienie to nie może być przedmiotem wniosku o interpretację składanego na podstawie art. 34 ustawy Prawo przedsiębiorców.

Spółka pragnie ustalić wyłącznie prawidłową kwalifikację sprawowania funkcji Członków Zarządu na podstawie powołania do właściwego źródła (praca najemna lub na własny rachunek) w rozumieniu przepisów Rozporządzenia nr 883/2004. Decyzja Narodowego Funduszu Zdrowia pozwoli w dalszej kolejności rozstrzygnąć, które ustawodawstwo w zakresie zabezpieczenia społecznego jest właściwe dla Członków Zarządu oraz czy, i w którym państwie, na Spółce ciążyą jakiegokolwiek obowiązki w zakresie ubezpieczenia zdrowotnego z tytułu wszystkich dochodów uzyskiwanych przez Członków Zarządu.

Zgodnie z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 987/2009 z dnia 16 września 2009 r. dotyczące wykonywania rozporządzenia (WE) NR 883/2004 w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego przez pojęcie „pracy najemnej” należy rozumieć wszelkie formy aktywności zawodowej, tj. wykonywanie pracy na podstawie stosunku pracy, czy też wykonywanie pracy na podstawie różnych stosunków cywilnoprawnych (np. umowy o dzieło czy zlecenia).

Komentarz Krzysztofa Ślebzaka „Koordynacja systemów zabezpieczenia społecznego. Komentarz” do art. 1 Rozporządzenia nr 883/2004 odzwierciedla powyższe rozumienie pojęcia „pracy najemnej” utrwalonego w orzecznictwie Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej i wskazuje, że: „pracownikiem w rozumieniu prawa UE jest osoba fizyczna, która świadczy na rzecz innego podmiotu określoną pracę, mającą wymiar ekonomiczny (wyrok z dnia 31 maja 1989 r., 344/87, Bettray), pozostając pod kierownictwem tego podmiotu i otrzymując w zamian wynagrodzenie (wyroki: z dnia 3 lipca 1986 r., 66/85, Lawrie-Blum; z dnia 2 lutego 1992 r., C-357/89, Raulin; z dnia 23 marca 2004r., C-138/02, Collins; z dnia 7 września 2004 r., C-456/02, Trojani; z dnia 17 marca 2005 r., C-109/04, Krenemann; z dnia 17 lipca 2008 r., C-94/07, Raccanelli). (...) Niezależnie od tego istotne jest oczywiście ustalenie w konkretnym przypadku, czy osoba spełnia wymagane warunki, ustanowione w

prawie krajowym przez system zabezpieczenia społecznego (por. wyrok z dnia 15 grudnia 1976r., 39/76, Mouthaan). Z punktu widzenia opisanej wyżej koncepcji zatrudnienia oznacza to, że za wykonującego pracę najemną należy uznać każdego, kto z racji podejmowania aktywności zarobkowej podlega systemowi zabezpieczenia społecznego danego państwa i nie może być uznany za osobę wykonującą pracę na własny rachunek."

Powyższe oznacza, że zgodnie z orzecznictwem Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej, aby uznać daną aktywność za pracę najemną wystarczające jest, że osoba fizyczna:

- wykonuje na rzecz innego podmiotu pracę, mającą wymiar ekonomiczny,
- wykonuje pracę pod kierownictwem tego podmiotu,
- otrzymuje wynagrodzenie za świadczoną pracę.

Zgodnie natomiast z wyrokiem Trybunału Sprawiedliwości z dnia 23 października 1986 r. nr 300/84 pojęcie "pracy na własny rachunek" w rozumieniu art. 1 lit. a) pkt iv) rozporządzenia nr 1408/71, zmienionego rozporządzeniem nr 1390/81, stosuje się do osób, które wykonują lub wykonywały, w sposób inny niż na podstawie umowy o pracę lub na zasadzie samozatrudnienia w ramach prowadzonej działalności handlowej lub zawodowej, zajęcie, z którego uzyskują dochód pozwalający im na zaspokojenie wszystkich lub niektórych potrzeb, nawet jeśli dochód ten zapewniają osoby trzecie (...)".

Powyższe rozumienie pojęcia pracy na własny rachunek znajduje odzwierciedlenie również w komentarzu autorstwa Krzysztofa Ślebzaka „Koordynacja systemów zabezpieczenia społecznego. Komentarz” do art. 1 Rozporządzenia nr 883/2004, „za osobę prowadzącą działalność na własny rachunek uważa się taką, która wykonuje działalność poza stosunkiem pracy lub samodzielnym zakładem, w ramach której pozyskuje środki utrzymania, nawet jeśli otrzymuje je od osób trzecich. Kwestia prowadzenia działalności na własny rachunek związana jest ściśle ze swobodą przedsiębiorczości wyrażoną w art. 49 TFUE. Wydaje się, że podobnie jak w przypadku pracowników najemnych, tak i w sytuacji osób prowadzących działalność na własny rachunek pojęcie to należy interpretować w kontekście art. 49 TFUE. W tym świetle podstawowa różnica pomiędzy działalnością na własny rachunek a zatrudnieniem polega na tym, że w pierwszym przypadku brak podporządkowania w procesie świadczenia pracy, czy szerzej – wykonywania zatrudnienia charakterystycznego dla stosunku pracy czy stosunku zatrudnienia (na ten temat por. także komentarz do art. 12 rozporządzenia nr 883/2004).”

Zgodnie z regulacjami unijnymi osoba fizyczna prowadząca działalność na własny rachunek powinna wykonywać działalność poza stosunkiem pracy lub samodzielnym zakładem, w ramach której uzyskuje środki utrzymania, nawet jeśli dochód ten zapewniają osoby trzecie. **Ponadto brak podporządkowania w procesie wykonywania zatrudnienia charakterystycznego dla stosunku pracy czy stosunku zatrudnienia jest wystarczający do uznania aktywności za pracę na własny rachunek.**

W przedstawionym stanie faktycznym zostały spełnione wskazane warunki, które pozwalają na zakwalifikowanie sprawowania funkcji Członka zarządu jako pracy na własny rachunek w rozumieniu przepisów Rozporządzenia nr 883/2004, ponieważ:

- powołanie członka zarządu na podstawie uchwały powoduje nawiązanie stosunku organizacyjnego, korporacyjnego, jednakże nie odnosi się w żaden sposób do stosunku pracy. Zgodnie z Wyrokiem Sądu Najwyższego z 13 marca 2009 r., wydanym w sprawie o sygn. III PK 59/08 wykładnia przepisu art. 68 (stosunek pracy na podstawie powołania) Kodeksu pracy nie może być stosowana rozszerzająco. Zatem art. 201 § 4 Kodeksu spółek handlowych, mimo posługiwania się pojęciem „powołania” nie odnosi się do powołania w rozumieniu Kodeksu pracy.
- wystąpił brak formalnego stosunku pracy - Członkowie Zarządu sprawują swoją funkcję wyłącznie na podstawie aktu powołania,
- ze względu na pełnioną funkcję Członek zarządu jest organem wykonawczym odpowiedzialnym za prowadzenie spraw spółki, a także jej reprezentację. Nie dochodzi do

klasycznego wydawania poleceń przez pracodawcę i ich realizacji przez pracownika. Ta przesłanka wskazuje na brak podporządkowania w procesie świadczenia pracy.

W ocenie Spółki sprawowanie funkcji Członka zarządu w Spółce na podstawie powołania nie może być zatem zakwalifikowane jako praca najemna w rozumieniu przepisów Rozporządzenia nr 883/2004, ponieważ nie nastąpiło żadne podporządkowanie w procesie świadczenia pracy oraz nie wystąpił stosunek pracy.

Załączniki:

- 1) dowód uiszczenia opłaty od wniosku (40 zł)
- 2) pełnomocnictwo do reprezentowania Spółki przez

